

MoDo museum

MoDo museum berättar om sågverks historia på platsen från Gustav Wasa till modern tid. Vid älvkanten fanns ett stort sågverk som nu är återuppfört i mindre skala och där finns en obemannad men mycket trevlig utställning om sågning. En sagostig löper längs älvkanten. I den gamla Rättarebostaden, några hundra meter därifrån finns café och museum och i tillhörande jordbruksbyggnader finns utställningar om dansbanan och om verktyg för trädfällning. Dessutom ryms en loppisförsäljning på området. Man har också Bed & breakfast i museet. Modomuseet ägs och drivs av samhällsföreningen i Moliden som också arrangerar en stor traditionell marknad varje år.

Förutsättningar:

Man har gott om plats både inomhus och utomhus att vara på. Miljön är spännande och det finns väldigt mycket att berätta. Trots att avståndet mellan de båda verksamheterna inte är långt, kan man inte med säkerhet låta en skolklass vandra den korta vägen då det är en allmän väg utan gångbana som förbinder de båda platserna. Man måste därför ha olika program för de olika platserna och bara vara på en plats i taget. Man har för närvarande ont om personer som kan arbeta med skolbesöken. Det finns en skola i byn, samt några i de omgivande byarna. Man kan tänka sig halvdagsbesök och även att låta personalen på skolor ha arbetslagsmöten i Rättarebostaden. Maj, augusti, september och oktober är lämpliga månader. En tidig pionjär i Moliden gjorde en arbetsbok för skolan om just denna bygd, med massor av arbetsuppgifter och information för skolan. Ur denna bok finns en skatt av uppgifter för skolan, både under besöket som vid de frivilliga extrauppgifterna före och efter besöket. Boken heter Hembygdsbok med arbetsövningar från 1944 av Sven Forsberg.

Vad man vill berätta om:

Den stora betydelse som Moliden haft för hela området, med sågverk och dansbana. Navet mellan fjäll och hav. Vad MoDo namnet står för och att det startade här på grund av de geografiska förutsättningarna. Varför hamnade sågverket just här och hur såg arbetet ut. Hur man levde och försörjde sig. Varför dansbanan hamnade i Moliden och vilken betydelse den haft.

MoDos vagga

Tema: skog och såg

Förberedelser:

Obligatorisk – vilka träd finns runt skolan. Vad man kan använda träd till.

Frivillig- någon uppgift från den gamla arbetsboken.

Besöket:

- Besöket är ett utökat studiebesök där man utgår från den vanliga guidningen men lägger till praktiska uppgifter för barnen att göra.
- Man pratar om området Kolholmen där sågverket ligger. Vad det medfört för marken att älven svämmat över – rikare natur som blivit naturskyddsområde. Växter och djur som finns i området presenteras med bilder (som tål vatten) längs sagostigen. Då kan barnen gå på kunskapsjakt. Ämnen: Geografi och Biologi
- Man pratar om namnet MoDo. Historien bakom namnet. Vad betyder ett namn för identiteten? Man kan skriva namnet MoDo på ett stort papper och sedan kan man låta alla barn under dagen fylla på med sina egna associationer kring det namnet, allteftersom de får reda på mer och mer. I slutet på besöket har man då förmodligen ett fullklottrat ark papper med allt vad barnen förknippar namnet MoDo med. Ämnen: Svenska och Historia

- Man pratar om såghuset. Eftersom det är i skala 1:3 får barnen rent praktiskt vandra iväg och markera den riktiga storleken. Man får också se andra, mindre föremål i samma skalformat så att man förstår begreppet skala.
- Verksamheten i sågverket pratas det också om och då kan barnen få mäta en stock och ev. beräkna massan eller fundera på hur många plankor, regler (eller annat man bestämmer) som man kan få ut av en enda stock. Man kan också bedöma höjden av ett träd och få reda på hur många stockar man kan få av ett träd. En ”nyckel” mellan gamla och nya måttenheter tas fram inför eller under besöket. Barnen kan också få stapla en virkeshög i miniatyr (hur får man en hög att inte ramla eller mögla) och bära plankor som en stabbläggare med specialverktyg. Detta kan göras som en lagtävling där barnen är indelade i grupper, typ en stafett. Hur transporterar man stockar, jämföra då och nu. Ämnen: Matematik och Teknik
- Man pratar om flytten till Norrbyskär. Vad händer när alla människor måste flytta? Hur känns det att behöva flytta och lämna allt? Och hur känns det att stanna kvar och kanske inte ha något jobb? Här är det väldigt lätt att koppla till nutid och den stora flyktingfrågan som är aktuell just nu. Ämnen: Samhällskunskap och Historia.
- Skolan har med sig eget fika. Ev. får eleverna gemensamt eller individuellt en skogsplanta som de kan plantera hemma eller i skolan

Efterarbete

Uppgifter ur arbetsboken.

Pia Åkesson, Qvarnstensgruvan i Lungås, på uppdrag av ArbetSam.
Rapport Pedagogiskt projekt Arbetslivsmuseer som klassrum 2015